

Mppdayaw ka qqbhni prabak

Qbhni prabak Taywan nii u, kari Sediq u thnganan dha sa “prabak” mi “trabak”. Niqan kingal diyax pnskarac rbawan, musa ku mkksa talangan dwiyaq pplahan lmiqqu dwiyaq Bayday, madas ku hnyuwan mpriwaw mrmux ku qqhuni dara hiya, ini qbsiyaq, qmbahang ku kingal uyas qbhni, sngkkingal sngkingal rmngac birac mu, wada pscluwi mi hmuuc bay lnglungan mu, kiya ku nhari mquri qqhuni dddara miying ka dowriq mu, waw...! Mtxal ku balay na qmita hnyuwan prabak, muda tnaish skaya qqhuni ciida, mprimax rakaw mkarac mi mbhuway ka ubal na, rakaw tunux na u mqalux, wada pscluwi bay lnglungan mu, taway bay knmalu qtaan ka qbhni prabak wah!

Babaw na madas ku kmnlaan sasaw hnyuwan dha, musa ku kngkingal alang Sediq, mdrumuc ku smiling waya quri prabak ka yaku, kiya ku hana mkla ndaan kndusan dha, ya kla muda kmpriyux iyax kngkingal pnskarac ka knudus dha. pnskarac misan u sngkkingal mhhul ka ubal dha, so bay uka biyax mi mowic bay qtaan ka dhiya! Pnskarac srnabaw u kiya prading mhru burah ka ubal dha duwan, kmdudul mbbaraw mi mpparic ka hiyi na da, knmalu bay mi mtliwaq bay qtaan wa!

Uxay nanaq niqan kmnlaan paric dha ka prabak, muda prana knudus dlutuc dha ciida, niqan kingal rmabang ini pntna ka waya dha, kiya ka tama mi bubu u mddayaw kmlawa bbalung dha mi lqlaqi dha, mlahul msupu mniq ka dhiya, smdalih kmlawa mi tmabu lqlaqi dha ka tama mi bubu dha, wada mnduwa muru kndusan dha ka ltlutuc dha, wada so kiya mppdayaw balay kana ka kndusan dha mniq knlangan babaw dxral.

Kla wada so nii ini pntna ka kndusan prabak! Kiya hbaraw bay sediq smkuxul mi smparu balay qmita prabak, Sediq empsruway quri qqbhni tmhangan dhiya sa, “Mppdayaw mklawa knudus!” Sediq balay u tmdahu dhiya sa “knmalu bay qtaan!” Nwaaw tukungal wowa Tanah Tunux sa “Wowa lmiqqu!” Kana snqrasan dha prabak nii u, miyah pteura kmpraan smnlaan Utux Tmninun, pntnaan Na hiya nanaq smalu ka kana knudus, yupan na hngak knudus han, kiya wada maa knmalu bay ka kndusan dha da!

幫手藍鵲

藍鵲，賽德克語叫 Prabak 或 Trabak。某個夏日，我到奧萬大的楓林區走走，我在林間聽到一陣鳥叫聲，讓我驚奇並觸動我心，我的視線往林間尋覓，哇...喔！我捕捉到台灣藍鵲的身影，藍白黑相間的色彩，多麼美麗呀！

後來，我帶著牠們美麗的影子，走訪各個賽德克部落，問起台灣藍鵲的生態習性，才知道牠們的生活會隨著季節變化。冬天，羽毛逐漸脫落，死氣沉沉！夏天則開始長出羽毛，逐漸纖細頎長！

藍鵲不僅有美麗的羽毛，在進入孕育生命的繁殖期，牠們有一特別的習性，採用所謂的「幫手制度」，即雌雄親鳥肩負起輪流孵蛋，共同哺育的責任。台灣藍鵲是群棲性的動物，雌雄親鳥的生態習性，自然具有潛移默化的力量，影響大大小小的親鳥，成為孕育生命的幫手。

難怪鳥類學家稱之「孕育生命的幫助者」，賽德族人讚歎「看起來美極了」（malu balay qtaan），以及日人的「山中公主」（Yama no mosume），這些讚嘆無不體現生命之美，依照祂的形像所造的萬物生息，因著上帝的靈，成為美麗的生命。